

Nieuwsbrief nr. 120 d.d. 1 januari 2026

*Iedereen is welkom bij onze publieksexcursies en -activiteiten. Die zijn in het algemeen gratis.
Inschrijving vooraf is niet nodig, tenzij anders vermeld.*

Zaterdag 31 januari 10.15 - ca. 13.30 uur
Nieuwjaarswandeling en samenzijn (voor leden) - MELD JE NU AAN

Onze traditionele Nieuwjaarswandeling gevolgd door een samenzijn voor leden vindt dit keer plaats op zaterdag(ochtend) 10 januari. Na de wandeling, door Het Park en de historische tuin Schoonoord, gebruiken we rond het middaguur samen een drankje, een kop soep en een broodje in Bar-restaurant Prachtig, Willemssplein 77.

Wil je meelopen en mee-eten? Stuur **uiterlijk 28 januari** een e-mailtje naar Anita van Keu-

len (keulenv@gmail.com) om je aan te melden; laat ook even weten of je mee-eet. Na ontvangst van je aanmelding ontvang je een bevestiging en meer info over de keuze van de soep en het broodje. We verzamelen om 10.15 uur bij de uitgang van metrostation Coolhaven.

Wat doen we verder de komende tijd

Zondag 18 januari 11.00 - 13.00 uur

Hitland:

Hoe plant en dier de winter doorkomen

Tijdens de rondwandeling kijken we naar de verschillende, soms verrassende manieren waarop plant en dier de winter doorkomen en het voortbestaan van de soort veilig stellen. Hoe reageren de planten en dieren op winterse omstandigheden? Kunnen we aan de flora zien dat de lente nadert? Zien we boksende hazen?

Ga mee op verkenning met natuurgidsen van IVN Natuureducatie in Hitland-Zuid, een oud weidegebied tussen de bebouwde kommen van Capelle en Nieuwerkerk aan den IJssel.

Iedereen is welkom.

Aanmelding vooraf is niet nodig en deelname is gratis. Verzamelen vanaf 10.45 uur; voor vertreklocatie zie [onze website](#).

Dinsdag 27 januari 19.00 (inloop) 19.30 - 21.00 uur

Lezing over het 'stikstofweb'

Vraag jij je wel eens af wat stikstof precies is? Wat de gevolgen zijn van verschillende stikstofverbindingen voor bodem en planten en wat de rol is van natuurbeheer?

Wieger Wamelink, ecooloog aan de Universiteit van Wageningen en schrijver van het boek 'Het Stikstofweb', geeft op dinsdagavond 27 januari een lezing en geeft antwoorden op deze vragen, op een toegankelijke manier. Tijdens de lezing zal er gelegenheid zijn voor het stellen van vra-

gen. Omdat het aantal stoelen beperkt is, graag je deelname vooraf aanmelden

bij ivnrotterdam@gmail.com; wij laten je dan weten of er nog plaats is. Toegang is gratis.

Locatie: Dirk Smitsstraat 76, 3031XE Rotterdam (Nivon-gebouw)

Alle details zijn ook te vinden op [onze website](#).

De Natuurgidsenopleiding in de regio Rotterdam

Onze afdeling is van plan om per januari 2027 de Natuurgidsenopleiding aan te bieden.

Na afronding van de opleiding kun je aan de slag als Natuurgids. We geven je graag alvast een beeld van wat de opleiding inhoudt en wat een natuurgids zoal doet. Een gesprek met Jos Koot.

Je bent natuurgids bij onze afdeling, bij welke gidsactiviteiten zien we jou?

De gidsenpool is groep van gidsen die rondleidingen organiseren in het Kralingse Bos. Als deelnemer van deze gidsenpool geef ik regelmatig rondleidingen in het Kralingse Bos. En ik neem ook deel aan de IVN werkgroep Scharrelkids010 die natuuractiviteiten organiseren voor kinderen. Enkele andere gidsactiviteiten die ik dit jaar zoal heb gedaan:

Op aanvraag van een bewonersgroep van het Kleiwegkwartier heb ik een PowerPointpresentatie gegeven over het belang van bomen in de stad. Na de presentatie gaf ik een (bomen)rondleiding in het Melanchtonpark en door de buurt. Bij de opening van het nieuwe gemaal in park Hitland heb ik in samenwerking met IVN gids Liesbeth en het Hoogheemraadschap rondleidingen georganiseerd voor mensen die aanwezig waren bij de opening; het thema van de wandeling was o.a. de waterhuishouding van het gebied. Diverse activiteiten waaraan ik samen met andere IVN gidsen heb deelgenomen zijn vleermuiswandelingen en slootjesdagen.

Wanneer heb jij de natuurgidsenopleiding gedaan, en waar?

Ik heb de natuurgidsenopleiding gevolgd in 2019/2020, deze werd gegeven door de IVN afdeling Delft.

Wat sprak je aan in de opleiding, waar heb je goede herinneringen aan?

De opzet van de NGO opleiding sprak mij erg aan. Door de theoretische en praktische opdrachten krijg je meer inzicht hoe alles in de natuur met elkaar verweven is. De z.g. gidsvaardigheden helpen

je om een rondleiding goed te organiseren. Ook heb ik goede herinneringen aan de samenwerking met de andere cursisten en docenten. Tijdens de gezamenlijke opdrachten was er ruimte om kennis en ervaring te delen.

Wat zou je geïnteresseerde leden willen meegeven?

Het delen van jouw passie voor de natuur geeft veel voldoening. Als IVN natuurgids kun je mensen zich laten verwonderen over de natuur om hen heen. Onbekend maakt onbemind, door te vertellen over de natuur draag je bij aan het behoud van een leefbare wereld.

Wil je meer weten over de Natuurgidsenopleiding, neem gerust contact op met Liesbeth den Haan 06-47046122 of Tieke Verkerk 06-53403455, of stuur een mail naar ivnrotterdam@gmail.com.

De natuur in

Hoe planten en dieren de winter doorkomen Kralingse Bos (6 december 2025)

We keken dit keer naar veranderingen in de natuur van de herfst naar de winter. Vooral aan planten zagen we de verschillende strategieën waarmee ze de winter overleven en hun voortbestaan veilig stellen: door knopschubben, terugtrekking in de grond, harslaagje op de naalden. Vroege bloei in de winter hoort er ook bij, denk aan de hazelaar.

Sommigen dieren trekken zich helemaal niets aan van de winter en krijgen zelfs nog jongen -

zo werd er een stel nijlganzen met jongen gezien! De damhertjes hebben een lekker warme winternacht. De vogels zoeken de beschutting - bijvoorbeeld in onze nestkasten waarvan er zo'n 180 in het bos hangen. Sommige schakelen voor hun voedsel over op wat er wél beschikbaar is: zaden en bessen in plaats van insecten.

Warmtewisselaar in de poten - het 'wondernet'

Vogels hebben ook een bijzondere manier om zich tegen bevriezing te beschermen. Bij lagere temperaturen vernauwen de bloedvaten. Toch lopen vogels de kans te veel warmte te verliezen door de poten als het vriest. En dus de nacht niet te overleven. Dat vraagt om extra maatregelen. Daarom hebben veel vogels ook nog een soort warmtewisselaar in hun poten. Zo bijzonder, dat de wetenschappers die dit beschreven het 'wondernet' noemden.

Het warme bloed dat vanuit het lichaam komt, stroomt in de poten vlak langs het koude bloed dat vanuit de poten op de terugweg is naar het hart. Zo wordt dat 'koude poten bloed' voorverwarmd voordat het weer het lijf instroomt en blijft het lichaam warm. En het 'warme lijf bloed' dat naar de poten stroomt koelt vast een beetje af, zodat via de poten niet te veel warmte verloren gaat. Die warmte stroomt terug het lijf in en blijft dus behouden. (Bron: Vogelbescherming)

Nationaal Park Rotterdam stap dichterbij
Maandag 15 december jl. was het Natuurhistorisch museum decor voor een bijzondere volgende stap in de ontwikkeling van Nationaal Park Rotterdam. Enige jaren geleden ontstond gelijktijdig op twee plaatsen een initiatief vanuit een in Londen bedacht concept van National Park Cities: in het Natuurhistorisch Museum Rotterdam en de Nationaal Park Rotterdam (NPR) beweging. Bij deze beweging hadden zich over de afgelopen jaren al een groot aantal organisaties en

inwoners van Rotterdam aangesloten.

Nu heeft ook het College van B&W van Rotterdam zich aangesloten. Wethouder Lansink-Bastemeijer ondertekende namens Rotterdam het partnerschap met NPR. Dit partnerschap past, zo staat geschreven op de LinkedIn pagina van College 010, bij de ontwikkeling van Rotterdam om duurzaam te vergroenen en de ambitie op termijn de officiële titel 'Nationale Parkstad' te verkrijgen. Volgens de wethouder wordt de beweging die achter het NPR staat, steeds groter en komen meer bewoners met initiatieven om te vergroenen. Ook de gemeente werkt hier aan mee, bijvoorbeeld met de toekomstvisie Groene waterstad 2050. De ondertekening van het manifest brengt het NPR een stap dichterbij. De National Park City Foundation reikt de titels uit en is daarmee gestart in Londen. Breda is in mei 2025 als vierde stad in de wereld uitgeroepen tot Nationale Parkstad. In Rotterdam werken Nationaal Park Rotterdam, het Natuurhistorisch Museum Rotterdam, Groen010 en tal van organisaties, waaronder ook IVN, in de stad om de titel in de wacht te slepen. Lees meer over de plannen van het College 010 op: <https://lnkd.in/euGwKudk>. Namens IVN waren Hein Hillen en Astrid Priester aanwezig.

Filmtip

Eeuwige bossen - over wilde bomen en struiken

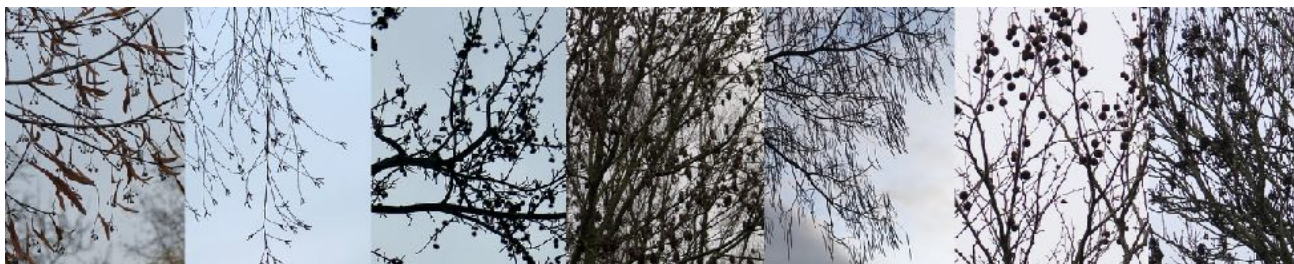
In ongeveer 3% van de bossen in Nederland groeien nog wilde bomen en struiken. Deze wilde bossen zijn historisch groen erfgoed, te vergelijken met historische gebouwen.

In Eeuwige Bossen laat de maker - Jan Kete-laars - zien welke fantastische oude boskernen we nog hebben en hoe ze beheerd en behouden worden. Meer info op eeuwigebossen.nl.

De film (57 min, 2024) is door de regionale omroepen van Utrecht en Limburg uitgezonden en is op YouTube te bekijken, via [deze link](#)

Natuurmoment van Arlette

Silhouetten

Als ik aan het begin van de winter bomen met tegenlicht bekijk moet ik altijd denken aan de prachtige etsen van bomen van Reinder Homan (in mijn jeugd stonden ze in het Hollands Maandblad).

In de fijne takken zijn dotten, klodders en krassen te zien die bij nadere beschouwing allerlei kanten op kunnen wijzen. Terugwaarts naar het verloren blad, op enkele vasthoudende exemplaren na, naar zaaddozen gevormd in de herfst, naar vogels op weg naar het zuiden, of voorwaarts naar de lente in knopvorm, of de bloei van katjes en verlaten gallen, heksenbezems, lege vogelnesten of mistletoe.

Alles wat door kaalheid ineens zichtbaar wordt.

Meer nog dan wat Jan Arends dichtte:

*Als je
eindelijk kunt zien
hoe de boom
vertakt
dan is het winter*

Wat tot een volgende bespiegeling kan leiden, over leven en dood. Bespiegelen - daar is de winter heel geschikt voor; stilstaan, terugblikken en voorwaarts kijken.

Colofon en volgende Nieuwsbrief

De volgende Nieuwsbrief IVN Rotterdam

e.o. (nr. 121) verschijnt op 1 februari 2026.

Heb je een idee voor een (foto)bijdrage of een tip voor een berichtje in de Nieuwsbrief?

Heb je vragen, opmerkingen, suggesties, een leuke of verrassende (recente) foto? Stuur die naar ivnrotterdam@gmail.com, uiterlijk op 27 januari.

Fotoverantwoording

De foto's (in volgorde van plaatsing, per pagina) zijn gemaakt door: Anita van Keulen, Liesbeth den Haan; Liesbeth den Haan, Annelies Enkhuizen; Ron van Bekkum (2x); Gemeente Rotterdam - Arnoud Verhey, Liesbeth den Haan; Arlette Boerlage.

Word lid voor minimaal € 25,- per jaar.

Huisgenootleden (van wie dus een huisgenoot al lid is) betalen € 12,50 per jaar. Meld je aan als lid via de [landelijke ivn-site](#). Meld je aan als huisgenootlid via [deze link](#). En doe mee - lees op de website wat je kan doen: <https://www.ivn.nl/afdeling/rotterdam-en-omstreken/>.

Vertel anderen over deze maandelijks verschijnende, gratis Nieuwsbrief, waarvoor iedereen zich kan aanmelden, via ivnrotterdam@gmail.com.

Ik wil jullie namens heel team Zuid-Holland bedanken voor al jullie prachtige natuurverbindende activiteiten in 2025. Door jullie bijdrage wordt de missie van IVN tot leven gebracht.

Fijne feestdagen en op naar veel mooie samenwerkingen in 2026!

Manouk Maalderink, vrijwilligersconsulent van IVN Zuid-Holland

AFMELDEN

Je ontvangt deze Nieuwsbrief (per e-mail) omdat je lid bent van IVN afdeling Rotterdam en omstreken of belangstelling hebt getoond voor onze activiteiten en deze Nieuwsbrief. Wil je de Nieuwsbrief niet meer ontvangen, meld je dan [hier](#) per email af en vermeld 'afmelding Nieuwsbrief'.